WPŁYNĘŁO
Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu
KANCELARIA OGÓLNA
21 KWI. 2016
Ilość załączników ..... (14)
Podpis .....

RPW/98862/2016 P
Data:2016-04-21

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.001.01.2016
P/16/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław
T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50
lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/16/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2015 r., w części 85/02 – *województwo dolnośląskie.*

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontrolerzy:

1. Ryszard Puchała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98278 z dnia 25 stycznia 2016 r.
2. Ksymena Kramarczyk-Rosiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98259 z dnia 7 stycznia 2016 r.
3. Renata Kojro, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98260 z dnia 7 stycznia 2016 r.
4. Paweł Potempski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98286 z dnia 28 stycznia 2016 r.
5. Joanna Marczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98288 z dnia 5 lutego 2016 r.
6. Marcin Kaliński, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98304 z dnia 1 marca 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-10, 1581-1582)

Jednostka kontrolowana

Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu, Pl. Powstańców Warszawy 1, kod pocztowy: 50-153 Wrocław (dalej: „DUW" lub „Urząd").

Kierownik jednostki kontrolowanej

Paweł Hreniak, Wojewoda Dolnośląski od dnia 9 grudnia 2015 r. i nadal. Poprzednio, tj. od dnia 12 marca 2014 r. do dnia 8 grudnia 2015 r. Wojewodą Dolnośląskim był Tomasz Smolarz.

(dowód: akta kontroli str. 11-12)

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2015 w części 85/02 – *województwo dolnośląskie.*

W ramach części 85/02 finansowano przede wszystkim – zgodnie z obowiązującymi przepisami – zadania z zakresu funkcjonowania służb, inspekcji i straży tworzących administrację zespoloną, podległą Wojewodzie Dolnośląskiemu, a także poprzez dotacje celowe, zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone odrębnymi ustawami, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego (dalej: „j.s.t.").

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych[1],
- wykonanie wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 85/02, w tym efekty uzyskane w wyniku realizacji wydatków,
- prawidłowość i rzetelność sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za 2015 r. oraz sprawozdań za IV kwartał 2015 r. w zakresie operacji finansowych,

[1] Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r., kontrola dochodów budżetowych w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

- prawidłowość ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych za 2015 r. i sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2015 r.,
- realizację wniosków pokontrolnych, sformułowanych przez NIK po poprzedniej kontroli budżetowej,
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy *o finansach publicznych*[2] (dalej: „*ufp*").

Zrealizowane w 2015 r. w części 85/02 dochody budżetu państwa wyniosły 229 677 tys. zł, w tym 60 557 tys. zł stanowiły dochody zrealizowane przez DUW. W 2015 r. w części 85/02 zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 2 264 229 tys. zł, w tym 63 721 tys. zł stanowiły wydatki zrealizowane przez DUW. Ponadto z budżetu środków europejskich wydatkowano kwotę 46 855 tys. zł, przy czym DUW nie realizował wydatków z tego budżetu.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena i jej uzasadnienie

Najwyższa Izba Kontroli ocenia[3] pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2015 r. w części 85/02 – *województwo dolnośląskie*.

W wyniku kontroli 9,2% wydatków budżetu państwa, zrealizowanych w części 85/02, stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w *ufp* i aktach wykonawczych do tej ustawy. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.
Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele zakładane w układzie zadaniowym wydatków dysponenta części 85/02. Nadzór i kontrola nad wykonywaniem budżetu państwa w tej części była sprawowana przez Wojewodę Dolnośląskiego rzetelnie i zgodnie z postanowieniami art. 175 ust. 1 i 2 *ufp*.
Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne/łączne sprawozdania za 2015 r., sporządzone przez dysponenta części 85/02 – *województwo dolnośląskie* oraz sprawozdania jednostkowe DUW. Sprawozdania łączne dysponenta części 85/02 zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania jednostkowe DUW na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Koncepcja systemu kontroli zarządczej zapewniała w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości i rzetelności sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym z budżetu środków europejskich, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem sprawozdań dysponenta III stopnia.
W wyniku kontroli ksiąg rachunkowych, stanowiących podstawę sporządzenia ww. sprawozdań, nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które pozwoliłyby na stwierdzenie, że księgi te – obejmujące zapisy dotyczące dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań – prowadzone były nieprawidłowo. Sprawozdania zawierały prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2015 r. Zostały one sporządzone terminowo, stosownie do wymagań wynikających z rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: *sprawozdawczości budżetowej*[4], *sprawozdań jednostek sektora finansów*

---

[2] Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.
[3] W kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.
[4] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. *w sprawie sprawozdawczości budżetowej* (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.).

publicznych w zakresie operacji finansowych[5], a także *sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym*[6].
Niezależnie od powyższego, NIK stwierdziła nieprawidłowość o charakterze formalnym, polegającą na niedochowaniu zasady niezwłocznego publikowania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych (dalej: BZP), o której mowa w art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*[7] (dalej: „*Pzp*"). Zauważyć także należy, że nieprawidłowości przy wykonywaniu budżetu państwa w części 85/02 ujawniły kontrole przeprowadzone przez pracowników DUW. Dotyczyły one najczęściej: niewłaściwego wykorzystania dotacji udzielonych j.s.t., błędów rachunkowych w sporządzonych sprawozdaniach budżetowych, niewłaściwego udokumentowania wydatków budżetowych, nieterminowego odprowadzenia dochodów budżetowych, a także nieprowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków. Nieprawidłowości te (mające najczęściej charakter jednostkowy) zostały wyeliminowane i nie wpłynęły na ostateczną ocenę wykonania budżetu państwa w części 85/02.

IV. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2015 dochody budżetowe dla tej części zaplanowano w kwocie 208 550 tys. zł. Następnie w wyniku nowelizacji[8] ustawy budżetowej planowane dochody budżetowe zwiększono o 5 734 tys. zł, tj. do kwoty 214 284 tys. zł. Zaplanowane dochody były o 7 437 tys. zł wyższe niż w 2014 r. Ich wzrost nastąpił w 14 z 15 działów i wynosił od 2 tys. zł w dziale 500 – *Handel* do 3 334 tys. zł w dziale 852 – *Pomoc społeczna*. Zrealizowane dochody wyniosły 229 677 tys. zł i były wyższe o 15 393 tys. zł (o 7,2%) od dochodów zaplanowanych. Były również wyższe o 7 794 tys. zł (o 3,5%) od dochodów uzyskanych w 2014 r. W strukturze zrealizowanych w 2015 r. dochodów największy udział miały dochody w działach: 700 – *Gospodarka mieszkaniowa* - 56,2% (129 044 tys. zł), 750 – *Administracja publiczna* - 25,9% (59 477 tys. zł) oraz 852 – *Pomoc społeczna* - 9,5% (21 726 tys. zł).
Przyczyną wyższej realizacji planu dochodów było przede wszystkim pozyskanie większych niż planowano dochodów z tytułu: opłat od osób korzystających z usług świadczonych w środowiskowych domach samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (o 4 353 tys. zł, tj. o 25,1% w dziale 852 – *Pomoc społeczna*), opłat za trwały zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości (o 7 916 tys. zł, tj. o 6,5% w dziale 700 – *Gospodarka mieszkaniowa*) oraz nakładanych grzywien, mandatów i kar pieniężnych (o 3 073 tys. zł, tj. o 5,4% w dziale 750 – *Administracja publiczna*).
(dowód: akta kontroli str. 762-770)

Na 2015 r. dochody budżetowe Urzędu, jako dysponenta III stopnia, zaplanowano w wysokości 56 907 tys. zł. Były one wyższe o 2 143 tys. zł od wykonanych w 2014 r. Zrealizowane dochody wyniosły 60 557 tys. zł i były wyższe od zaplanowanych o 3 650 tys. zł i o 5 793 tys. zł od wykonanych w 2014 r.
Przyczyną wyższej realizacji planu dochodów było przede wszystkim uzyskanie większych niż planowano dochodów z tytułu nałożonych grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych, w tym przez powiatowe inspektoraty nadzoru

---

[5] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. *w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).
[6] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. *w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym* (Dz. U. Nr 298, poz. 1766).
[7] Dz. U. z 2015 r., poz. 2164.
[8] Ustawa z dnia 16 grudnia 2015 r. *o zmianie ustawy budżetowej na rok 2015* (Dz. U. z 2015 r., poz. 2195).

budowlanego. Zaplanowane z tego tytułu dochody w kwocie 797 tys. zł zostały wykonane w wysokości 1 376 tys. zł, tj. większej o 579 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1711)

Na koniec 2015 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 85/02 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 953 418 tys. zł, w których zaległości netto (należności, których termin zapłaty minął i mogły być egzekwowane), stanowiły kwotę 947 055 tys. zł. W porównaniu do 2014 r. należności ogółem były wyższe o 98 709 tys. zł, tj. o 11,5%, a zaległości netto o 97 340 tys. zł, tj. o 11,5%. Dotyczyło to przede wszystkim należności występujących w trzech działach: 852 – *Pomoc społeczna*, w którym należności (m.in. z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego) wyniosły 788 402,5 tys. zł, co stanowiło 82,7% należności ogółem; 700 – *Gospodarka mieszkaniowa*, w którym należności z tytułu nieterminowego regulowania należnych Skarbowi Państwa opłat za użytkowanie wieczyste, przekształcenie użytkowania wieczystego oraz za najem i dzierżawę nieruchomości wyniosły 74 860,7 tys. zł, co stanowiło 7,9% należności ogółem; 750 – *Administracja publiczna*, w którym należności (najwięcej z tytułu niezapłaconych mandatów karnych kredytowych) wyniosły 71 823,0 tys. zł, co stanowiło 7,5% należności ogółem.

(dowód: akta kontroli str. 1716-1721)

Należności budżetowe Urzędu (jako dysponenta III stopnia) w 2015 r. wyniosły 73 616,9 tys. zł, z czego przeważającą część, tj. 95,3% (70 165,7 tys. zł), stanowiły należności z tytułu niezapłaconych mandatów karnych kredytowanych. Zaległości netto zamknęły się kwotą 71 817,8 tys. zł. W porównaniu do 2014 r. nastąpiło zmniejszenie należności o 1,0% (75 086,0 tys. zł), w tym zaległości netto także o 1,0% (73 384,4 tys. zł). Analiza stanu windykacji należności z tytułu mandatów karnych kredytowanych wykazała, że na dzień 31 grudnia 2015 r. całość należności wynikająca z nałożonych mandatów została objęta postępowaniem egzekucyjnym. Wszystkie wystawiane przez Wojewodę Dolnośląskiego tytuły wykonawcze, stosowane w egzekucji należności pieniężnych, zostały bezzwłocznie przekazane do właściwych urzędów skarbowych, celem prowadzenia dalszych czynności egzekucyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 1730, 1749-1754)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki, dotyczącej dochodów budżetowych, nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2015 wydatki budżetu państwa w części 85/02 zostały zaplanowane w wysokości 1 733 639 tys. zł. W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej wydatki te zmniejszono o 6 114 tys. zł, tj. do kwoty 1 727 525 tys. zł. Niezależnie od tego zmniejszenia, w trakcie roku wydatki były sukcesywnie zwiększane i na koniec 2015 r. wyniosły 2 411 178 tys. zł. Źródłem zwiększenia (o 39,6%) planu wydatków części 85/02 były głównie środki przyznane z rezerw celowych (35 pozycji) w łącznej kwocie 692 930,4 tys. zł, w podziale na grupy wydatków: [1] dotacje – 426 497,3 tys. zł (61,5%), [2] świadczenia na rzecz osób fizycznych – 698,1 tys. zł (0,1%), [3] wydatki bieżące jednostek budżetowych – 9 774,6 tys. zł (1,4%), oraz [4] wydatki inwestycyjne – 255 960,4 tys. zł (37,0%). W 2015 r. plan wydatków w części 85/02 został zwiększony również o środki pochodzące z rezerwy ogólnej budżetu państwa (część 81) w kwocie 3 000 tys. zł, na podstawie decyzji Ministra Finansów[9] z dnia 11 września 2015 r., z czego

[9] Nr MF/FG6/003151/2015.

wydatkowano 2 927 tys. zł (98,0%). Wnioskowana kwota została przyznana dla województwa dolnośląskiego zarządzeniem nr 68 Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2015 r.[10]. Ponadto wydatki w tej części zostały zwiększone o kwotę 253,3 tys. zł z rezerwy w części 42 – sprawy wewnętrzne, na podstawie decyzji Ministra Finansów[11], którą to kwotę wydatkowano w całości. Środki te przeznaczone zostały na sfinansowanie skutków finansowych zmiany zasad naliczania wzrostu uposażenia zasadniczego z tytułu wysługi lat funkcjonariuszom Państwowej Straży Pożarnej w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 maja 2015 r. o *zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej*[12]. W trakcie wykonywania budżetu państwa wydatki w części 85/02 zostały także zmniejszone, łącznie o kwotę 12 530,7 tys. zł. Zmniejszenia dokonane zostały na podstawie: [1] rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lipca 2015 r. *w sprawie przeniesienia planowanych wydatków budżetowych, w tym kwot wynagrodzeń, określonych w ustawie budżetowej na rok 2015*[13], oraz [2] decyzji Ministra Finansów[14], podjętej w związku ze zmianą przeznaczenia środków na dotację celową dla agencji Rezerw Materiałowych na realizację zadań związanych z rezerwami strategicznymi.
Ponadto na podstawie 240 decyzji Wojewody Dolnośląskiego dokonano zmian (przeniesień), w trybie art. 171 ust. 1 *ufp*, w grupach wydatków, natomiast na podstawie sześciu decyzji Wojewody Dolnośląskiego dokonano zmian w trybie art. 164 ust. 1 ww. ustawy (przeniesienia wydatków z innych podziałek klasyfikacji wydatków). Zarówno zwiększenia lub zmniejszenia wydatków poczyniono zgodne z przepisami *ufp*.

(dowód: akta kontroli str. 485-488, 490-509, 519, 525-755, 1358-1360, 1465-1470)

Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2015 r. dla DUW (jako dysponenta III stopnia) wydatki w kwocie 63 929 tys. zł, w trakcie roku zostały zwiększone z rezerw celowych budżetu państwa (per saldo o kwotę 1 383 tys. zł) do wysokości 65 312 tys. zł, tj. o 2,2%.
Analiza 10% wszystkich zmian w planie wydatków dysponenta III stopnia, nie wykazała nieprawidłowości. Ustalono, że zmiany w planie finansowym wprowadzano po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów o zwiększeniu wydatków budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 756-759, 1476-1500, 3017-3019)

Zrealizowane wydatki w części 85/02 wyniosły 2 264 229 tys. zł[15], tj. 93,9% budżetu po zmianach. W porównaniu do 2014 r. wydatki były wyższe o 23 754 tys. zł, tj. o 1,1%. Niższe niż zaplanowano wykonanie wydatków spowodowane było przede wszystkim niewykorzystaniem środków w wysokości 110 228 tys. zł przez Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu w ramach zadania pn. „Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego"[16].
Największy udział w wydatkach części 85/02 dotyczył zadań finansowanych w dziale 852 – *Pomoc społeczna*, które wyniosły 949 121 tys. zł, tj. 41,9% wydatków ogółem. Duży udział miały również wydatki (299 283 tys. zł) w dziale 851 – *Ochrona zdrowia*,

---

[10] W sprawie przyznania Wojewodzie Dolnośląskiemu, z ogólnej rezerwy budżetowej, środków finansowych z przeznaczeniem dla Gminy Wałbrzych na dofinansowanie zadania pn. „Rewitalizacja komunalnych budynków mieszkalnych, położonych w Wałbrzychu w dzielnicy Nowe Miasto".
[11] Nr MF/FS7/003056/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r.
[12] Dz. U. z 2015 r. poz. 1098.
[13] Dz. U z 2015 r., poz. 1067.
[14] Nr RC/BP1/000005.1./2015 z dnia 30 grudnia 2015 r.
[15] Dane wg rocznego sprawozdania RB-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa. Wykonanie wydatków było mniejsze o 146 949 tys. zł od planu po zmianach.
[16] Z powodu: [1] niższego niż przewidywały kontrakty zaawansowania finansowego związanego z klauzulą waloryzacji cen, [2] braku konieczności realizacji robót dodatkowych i zmiennych oraz [3] niezaistnienia konieczności wypłaty odszkodowań za zajęcia nieruchomości wobec braku zgody właścicieli na zaproponowaną wysokość odszkodowań.

stanowiące 13,2% wydatków ogółem oraz wydatki (231 009 tys. zł) w dziale 010 – *Rolnictwo i łowiectwo*, stanowiące 10,2% wydatków ogółem.
W trakcie wykonywania budżetu państwa w 2015 r. Wojewoda Dolnośląski w trybie art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 *ufp*, podejmował decyzje o blokowaniu środków, w przypadkach stwierdzenia ich nadmiaru. Blokowanie takie oznaczało okresowy lub obowiązujący do końca roku zakaz dysponowania częścią lub całością planowanych wydatków. Łącznie Wojewoda Dolnośląski zablokował wydatki budżetowe na kwotę 144 648,7 tys. zł, wydając 36 decyzji w tej sprawie, o czym – stosownie do art. 177 ust. 4 *ufp* – poinformował Ministra Finansów. Największa kwota blokad, tj. 103 162,7 tys. zł (71,3%), dotyczyła finansowania zadania pn. „Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego".

(dowód: akta kontroli str. 485, 1369-1371)

W ramach kontroli NIK analizą objęto realizację wydatków w siedmiu działach klasyfikacji budżetowej (co stanowiło 93,4% wydatków ogółem części 85/02)[17].
Analiza wykazała, że:

- w dziale 010 – *Rolnictwo i łowiectwo* (wydatki w tym dziale stanowiły 10,2% wydatków ogółem), ustalony znowelizowaną ustawą budżetową na 2015 r. plan wydatków działu w kwocie 182 407 tys. zł, w ciągu roku budżetowego zwiększono do wysokości 345 689 tys. zł, tj. o 163 282 tys. zł (wzrost o 89,5%). Związane to było m.in. z potrzebą sfinansowania zadań dotyczących usuwania skutków klęsk żywiołowych (87 725 tys. zł) w ramach realizacji zadania pn. „Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego" - II etap oraz zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (53 055 tys. zł). Wykonanie wydatków było niższe od planu po zmianach o 33,2%, tj. o 114 680 tys. zł, a także niższe o 32 104 tys. zł w stosunku do wydatków 2014 r. (spadek o 12,2%);
- w dziale 600 – *Transport i łączność* (wydatki w tym dziale stanowiły 9,6% wydatków ogółem), ustalony znowelizowaną ustawą budżetową na 2015 r. plan wydatków działu w kwocie 57 356 tys. zł, w ciągu roku budżetowego zwiększono do wysokości 216 079 tys. zł, tj. o 158 723 tys. zł (wzrost o 376,7%). Dotyczyło to przede wszystkim sfinansowania zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych w infrastrukturze komunalnej j.s.t., jakie miały miejsce w latach ubiegłych (91 548 tys. zł). Wykonanie wydatków było niższe od planu po zmianach o 0,9%, tj. o 1 953 tys. zł i wyższe o 5,3%, tj. o 10 822 tys. zł w stosunku do wydatków 2014 r.;
- w dziale 750 – *Administracja publiczna* (wydatki w tym dziale stanowiły 3,8% wydatków ogółem), ustalony znowelizowaną ustawą budżetową na 2015 r. plan wydatków działu w kwocie 86 781 tys. zł, w ciągu roku budżetowego zwiększono do 86 938 tys. zł, tj. o 157 tys. zł (wzrost o 0,2%). Wykonanie wydatków było niższe od planu po zmianach o 1,8%, tj. o 1 557 tys. zł i wyższe o 0,2%, tj. o 160 tys. zł w stosunku do wydatków 2014 r.;
- w dziale 754 – *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* wydatki w tym dziale stanowiły 8,3% wydatków ogółem), ustalony znowelizowaną ustawą budżetową plan wydatków działu w kwocie 177 431 tys. zł w ciągu roku budżetowego zwiększono do wysokości 188 519 tys. zł, tj. o 11 088 tys. zł (wzrost o 6,2%). Dotyczyło to przede wszystkim sfinansowania zadań na projekty realizowane przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego. Wykonanie wydatków było niższe od planu po zmianach o 0,3%,

[17] Przy założeniu, że wykonanie w każdym dziale stanowiło powyżej 2,0% wydatków ogółem w tej części.

tj. o 498 tys. zł i wyższe o 5,8%, tj. o 10 331 tys. zł w stosunku do wydatków 2014 r.;

- w dziale 801 – *Oświata i wychowanie* (wydatki w tym dziale stanowiły 6,4% wydatków ogółem), ustalony znowelizowaną ustawą budżetową plan wydatków działu w kwocie 12 778 tys. zł w ciągu roku budżetowego zwiększono do wysokości 146 750 tys. zł, tj. o 133 972 tys. zł (o 1148,5%). Dotyczyło to przede wszystkim sfinansowania zadań związanych z wychowaniem przedszkolnym (113 911 tys. zł). Wykonanie wydatków było niższe od planu po zmianach o 1,2%, tj. o 1 773 tys. zł i wyższe o 8,3%, tj. o 11 097 tys. zł w stosunku do wydatków 2014 r.;
- w dziale 851 – *Ochrona zdrowia* (wydatki w tym dziale stanowiły 13,2% wydatków ogółem), ustalony znowelizowaną ustawą budżetową plan wydatków działu w kwocie 309 405 tys. zł w ciągu roku budżetowego zmniejszono do wysokości 300 020 tys. zł, tj. o 9 385 tys. zł (mniej o 3%). Wykonanie wydatków było niższe od planu po zmianach o 0,2%, tj. o 737 tys. zł i niższe o 4,1%, tj. o 12 663 tys. zł w stosunku do wydatków 2014 r.;
- w dziale 852 – *Pomoc społeczna* (wydatki w tym dziale stanowiły 41,9% wydatków ogółem), ustalony znowelizowaną ustawą budżetową plan wydatków działu w kwocie 823 875 tys. zł w ciągu roku budżetowego zwiększono do 969 290 tys. zł, tj. o 145 415 tys. zł (o 17,7%). Dotyczyło to w szczególności sfinansowania świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego, dofinansowania wypłat zasiłków stałych i okresowych, sfinansowania ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wykonanie wydatków było niższe od planu po zmianach o 2,1%, tj. o 20 169 tys. zł i wyższe o 1,5%, tj. o 13 750 tys. zł w stosunku do wydatków 2014 r.

Zwiększenia planu wydatków w trakcie roku 2015 wynikały z faktycznych potrzeb, które zostały sfinansowane przede wszystkim z rezerw celowych budżetu państwa, na podstawie stosownych decyzji Ministra Finansów. Wydatki w ramach 13 pozostałych działów klasyfikacji budżetowej stanowiły 6,6% zrealizowanych wydatków części 85/02.

(dowód: akta kontroli str. 485-488, 490-495, 526-609, 612- 755, 1438, 1707-1710)

Szczegółowe badanie NIK w zakresie rozdysponowania środków z trzech rezerw celowych[18], wykazało, że:

- zwiększenia wydatków w części 85/02 wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe, wprowadzono je po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2015;
- środki pochodzące z rezerw celowych zostały rozdzielone niezwłocznie, zgodnie z przeznaczeniem określonym w decyzjach Ministra Finansów;
- poziom wykorzystania środków pochodzących z rezerw celowych kształtował się od 99,4% do 100%.

(dowód: akta kontroli str. 525-755)

Wydatki DUW (jako dysponenta III stopnia) wyniosły 63 721 tys. zł i były o 3 267 tys. zł niższe od wydatków w 2014 r., tj. o 4,9% oraz niższe o 1 591 tys. zł od planu po zmianach (o 2,4%). Najwięcej, bo 26 987 tys. zł (42,4% środków) wydatkowano w § 4020 – *wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej*, następnie – 6 345 tys. zł (10,0%) w § 4010 – *wynagrodzenia pracowników*, 5 849 tys. zł (9,2%)

[18] Badaniem objęto środki rezerwy celowej z budżetu państwa (na łączną kwotę 162 749,9 tys. zł, tj. 23,5% środków z rezerw celowych) część 83: [1] poz. 24 (ochrona odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej – 1 619,5 tys. zł); [2] poz. 25 (dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej (w tym pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wymagają wsparcia w związku z procesem integracji) oraz na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – 47 045,2 tys. zł), oraz [3] poz. 52 (zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego – 114 085,2 tys. zł.

w § 4110 – *składki na ubezpieczenia społeczne* oraz 2 832 tys. zł (4,4%) w § 6050 – *wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych*.
Największy udział w finansowaniu wydatków Urzędu (dysponenta III stopnia) miały środki przeznaczone na zadania zaliczane do działu 750 – *Administracja publiczna* (udział wydatków związanych z tym działem stanowił 87,6% wydatków tego dysponenta i wynosił 55 823 tys. zł). Ustalony ustawą budżetową na 2015 r. plan wydatków w tym dziale w kwocie 56 082 tys. zł, w ciągu roku został zwiększony do wysokości 56 776 tys. zł, tj. o 694 tys. zł (o 1,2%). Wykonanie wydatków było niższe od planu po zmianach o 953 tys. zł, tj. o 1,7% i wyższe o 673 tys. zł w stosunku do wydatków 2014 r. (o 1,2%). Najważniejszą pozycję wydatkową w tym dziale zajmował rozdział 75011 – *Urzędy wojewódzkie*, w ramach którego wydatkowano 55 613 tys. zł (99,6% wydatków działu). Wydatki związane z pozostałymi działami klasyfikacji budżetowej stanowiły 12,4% zrealizowanych wydatków Urzędu (dysponenta III stopnia).
Zobowiązania budżetu państwa w części 85/02 na koniec 2015 r. wyniosły 27 828,6 tys. zł i były niższe o 70,1 tys. zł od zobowiązań na koniec 2014 r. (27 898,7 tys. zł), tj. o 0,3%. Zobowiązania ogółem stanowiły 1,2% zrealizowanych wydatków. Główną pozycję zobowiązań – 15 649 tys. zł stanowiły zobowiązania po zlikwidowanym Państwowym Zakładzie Budżetowym „Stawy Milickie". Z inicjatywy Wojewody Dolnośląskiego, przesunięto termin zapłaty ww. zobowiązania na dzień 31 grudnia 2016 r., z uwagi na wniesioną do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę kasacyjną przez Agencję Nieruchomości Rolnych w Warszawie od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 12 marca 2015 r.[19]. Zobowiązania wymagalne na koniec roku 2015 nie wystąpiły. Z kolei zobowiązania niewymagalne DUW (jako dysponenta III stopnia) na koniec 2015 r. wyniosły 2 857,8 tys. zł i dotyczyły przede wszystkim wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

(dowód: akta kontroli str. 1373-1378)

Struktura wydatków w części 85/02, według grup ekonomicznych w 2015 r. przedstawiała się następująco: [1] dotacje i subwencje – 1 733 677 tys. zł (75,0%), [2] wydatki majątkowe – 247 765 tys. zł (10,7%), [3] wydatki bieżące jednostek budżetowych – 234 604 tys. zł (10,2%), [4] środki własne Unii Europejskiej – 46 855 tys. zł (2,0%), [5] wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *ufp*, w tym wydatki budżetu środków europejskich – 45 085 tys. zł (2,0%), [6] świadczenia na rzecz osób fizycznych – 3 097 tys. zł (0,1%). Powyższe wydatki ogółem w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyły się o 41 809 tys. zł (tj. o 1,8%), a było to skutkiem zarówno wzrostu, jak i zmniejszenia się wydatkowanych kwot w poszczególnych grupach. I tak, wzrost wydatków nastąpił w grupach: dotacje i subwencje (o 8 988 tys. zł, tj. o 0,5%), świadczenia na rzecz osób fizycznych (o 118 tys. zł, tj. o 4,0%), wydatki bieżące jednostek budżetowych (o 3 380 tys. zł, tj. o 1,5%) oraz wydatki majątkowe (o 58 803 tys. zł, tj. o 31,1%), natomiast zmniejszenie wydatków nastąpiło w grupach: środki własne Unii Europejskiej (o 65 563 tys. zł, tj. o 58,3%) oraz wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *ufp*, w tym wydatki budżetu środków europejskich (o 47 535 tys. zł, tj. o 51,3%). W stosunku do kwot planowanych (budżet po zmianach), wykonanie wydatków w części 85/02 (2 311 083 tys. zł) wyniosło ogółem 92,8%, z tego: a) dotacje i subwencje – 98,4%, b) świadczenia na rzecz osób fizycznych 99,5%, c) wydatki bieżące jednostek budżetowych – 99,0%, d) wydatki majątkowe – 99,0%, e) środki własne Unii Europejskiej – 60,0% oraz f) wydatki na

[19] Sygn. akt I SA/Wa 3181/14.

realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *ufp*, w tym wydatki budżetu środków europejskich – 28,3%.
Największa różnica wystąpiła w grupie wydatków majątkowych, gdzie ich wzrost wyniósł z 188 962 tys. zł w 2014 r. do 247 765 tys. zł w 2015 r., tj. o 31,1%. Wynikał on przede wszystkim ze wzrostu środków uzyskiwanych z rezerw celowych budżetu państwa, zarówno na wydatki jednostek budżetowych (z 5 408 tys. zł do 19 126 tys. zł)[20], jak i na zadania realizowane przez j.s.t. (z 165 331 tys. zł do 210 802 tys. zł)[21].

(dowód: akta kontroli str. 512, 3419-3447, 3667-3672)

Struktura wydatków dysponenta III stopnia według grup ekonomicznych w 2015 r. przedstawiała się następująco: [1] świadczenia na rzecz osób fizycznych – 1 015 tys. zł (1,6%), [2] wydatki bieżące jednostek budżetowych – 55 561 tys. zł (87,2%), [3] wydatki majątkowe – 4 469 tys. zł (7,0%), [4] wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *ufp*, w tym wydatki budżetu środków europejskich – 2 676 tys. zł (4,2%). Powyższe wydatki ogółem (63 721 tys. zł) w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyły się o 3 268 tys. zł (tj. o 4,9%). Wzrosły wydatki w grupach świadczenia na rzecz osób fizycznych (o 43,1 tys. zl, tj. o 4,4%) i wydatki majątkowe (o 1 045 tys. zł, tj. o 30,5%), natomiast zmniejszeniu, w stosunku do roku poprzedniego, uległo wykonanie w grupach - wydatki bieżące jednostek budżetowych (o 4 044 tys. zł, tj. o 6,8%) oraz współfinansowanie projektów z udziałem UE (o 313,0 tys. zł, tj. o 10,5%).
W stosunku do planowanych (budżet po zmianach), wykonanie wydatków przez dysponenta III stopnia (63 721 tys. zł) wyniosło ogółem 95,3%, z tego: a) świadczenia na rzecz osób fizycznych – 99,4%, b) wydatki bieżące jednostek budżetowych – 98,9%, c) wydatki majątkowe – 98,2% oraz d) wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *ufp*, w tym wydatki budżetu środków europejskich – 79,1%.

(dowód: akta kontroli str. 3419-3447, 3673, 3682-3685)

Dotacje budżetowe

Zaplanowana w ustawie budżetowej na rok 2015 wysokość dotacji w części 85/02 w kwocie 1 489 219 tys. zł (łącznie z dotacjami na wydatki majątkowe i na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE), stanowiąca 86% ogółem zaplanowanych wydatków, została w ciągu roku zwiększona do kwoty 2 127 703 tys. zł (o 638 484 tys. zł, tj. o 43%). Zrealizowana, w ramach części budżetu państwa, wartość dotacji wyniosła łącznie 1 984 757 tys. zł (łącznie z dotacjami na wydatki majątkowe i na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE), co stanowiło 93% planu po zmianach. Złożyły się na nią: [1] dotacje celowe dla j.s.t. – 1 826 642 tys. zł (92,0%); [2] dotacje podmiotowe (przekazane spółkom wodnym) – 1 871 tys. zł (0,1%); [3] dotacje celowe na dofinansowanie zadań zleconych fundacjom, stowarzyszeniom oraz pozostałym jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych – 3 396 tys. zł (0,2%), oraz [4] dotacje celowe dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych – 152 848 tys. zł (7,7%).
Zaplanowane dla j.s.t. dotacje celowe w kwocie 1 226 424 tys. zł (zostały w ciągu roku budżetowego zwiększone do 1 856 523 tys. zł, tj. o 51%), wykonano

---

[20] Zwiększone środki budżetowe zostały wykorzystane m.in. na realizację zadań: [1] "Nadbudowa i rozbudowa budynku magazynowo – warsztatowego przy ul. Borowskiej 138-144 we Wrocławiu na potrzeby zarządzania bezpieczeństwem województwa dolnośląskiego" (kwota 2 400 tys. zł), [2] "Budowa laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu wraz z zapleczem szkoleniowo – dydaktycznym" (11 872 tys. zł), [3] „Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń kotłowni na pomieszczenia do ćwiczeń i szkoleń ratowników (tzw. komora dymowa) – lokalizacja: kotłownia Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Miliczu" (880 tys. zł).

[21] Środki wykorzystane zostały na realizację zadań: [1] wynikających z Programu dla Odry 2006 (42 450 tys. zł), [2] wynikających z Narodowego Programu Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój (55 392 tys. zł) oraz [3] z zakresu przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych (92 022 tys. zł).

w w wysokości 1 826 642 tys. zł (98% planu po zmianach), z tego: [1] zaplanowane dotacje celowe dla gmin w kwocie 1 242 191 tys. zł (67%), wykonane zostały w wysokości 1 216 359 tys. zł, tj. 98%; [2] dla powiatów odpowiednio: 424 530 tys. zł (23%) i 421 835 tys. zł, tj. 99%, oraz [3] dla samorządu województwa - 189 802 tys. zł (10%) i 188 448 tys. zł, tj. 99%. Na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone w 2015 r. wydatkowano 1 228 678 tys. zł (66% ogółem dotacji dla j.s.t.), na dofinansowanie zadań własnych j.s.t. – 594 823 tys. zł (32% ogółem dotacji dla j.s.t.) oraz na zadania realizowane przez j.s.t na podstawie porozumień – 3 140 tys. zł (2% ogółem dotacji dla j.s.t.), co stanowiło odpowiednio 99%, 98% i 98% planu po zmianach. W stosunku do roku poprzedniego poniesione wydatki na dotacje dla j.s.t. zmniejszyły się o 5 070 tys. zł, tj. o 0,3%.

(dowód: akta kontroli str. 311-313)

Zaplanowane dla j.s.t. dotacje na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich wynosiły w 2013 r. – 19 373 tys. zł, w 2014 r. – 20 168 tys. zł i w 2015 r. – 27 345 tys. zł i zostały wykonane w wysokości odpowiednio: 2013 r. – 19 372,6 tys. zł, (99,9%), 2014 r. – 20 168 tys. zł (100%), 2015 r. – 23 028 tys. zł (84,2%).

W 2015 r. wystąpiły dwa[22] przypadki dochodzenia przez j.s.t., w postępowaniu sądowym[23] i ugodowym przed sądem[24], należności w łącznej kwocie 1 062,1 tys. zł wraz z odsetkami z tytułu przekazanych w latach 2004-2014 przez Wojewodę Dolnośląskiego dotacji celowych w wysokościach uniemożliwiających pełne i terminowe wykonanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Spowodowało to konieczność pokrycia przez j.s.t. ze środków własnych różnicy pomiędzy niezbędnymi wydatkami poniesionymi na realizację zadań zleconych, a kwotą otrzymanych na ten cel dotacji. Jako podstawę swoich roszczeń obie j.s.t. wskazały art. 49 ust. 6, w związku z art. 49 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*[25]. Spór ten nie został rozstrzygnięty prawomocnym wyrokiem sądu do czasu zakończenia czynności kontrolnych. Ponadto, Burmistrzowie Gminy Boguszów Gorce, jak i Ścinawy wskazali[26]na problem niedofinansowania zadań w obszarze spraw obywatelskich. W ich ocenie wysokość dotacji przekazywanych na realizację tych zadań jest niewystarczająca (w porównaniu do ponoszonych wydatków), aby w pełnym zakresie, należycie i terminowo wykonywać zadania zlecone gminom. W celu pokrycia kosztów związanych z realizacją przywołanych zadań zleconych muszą oni finansować część wydatków ze środków własnych.

Wojewoda Dolnośląski przy przekazywaniu dotacji dla j.s.t. postępował zgodnie z zasadami kalkulacji kosztów ujednoliconymi przez Ministerstwo Finansów[27], tj. określającymi:

- katalog zadań przedstawiony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, a wynikający z ustaw: [1] z dnia 28 listopada 2014 r. *Prawo o aktach stanu*

---

[22] Gmina Oleśnica oraz Miasto Polanica Zdrój.

[23] Gmina Oleśnica pozwem w postępowaniu upominawczym z dnia 30 czerwca 2015 r., złożonym do Sądu Okręgowego we Wrocławiu w dniu 7 lipca 2015 r. wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 84 334 zł wraz z odsetkami, tj. 8% należności stanowiącej różnicę pomiędzy otrzymaną dotacją celową, a poniesionymi wydatkami.

[24] Miasto Polanica Zdrój wezwało Skarb Państwa (Wojewodę Dolnośląskiego) do próby ugodowej przed sądem rejonowym w sprawie o zapłatę należności na kwotę 977 821,69 zł wraz z odsetkami. W dniu 28 stycznia 2016 r. odbyło się posiedzenie Sądu Rejonowego dla Wrocławia Śródmieście wyznaczone w celu zawarcia ugody. Ostatecznie do ugody nie doszło.

[25] Dz. U. z 2015 r., poz. 513.

[26] Informacji zasięgnięto w trybie art. 29 ust. 1 pkt. 2 lit. f oraz art. 40 ust. 7 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o NIK*.

[27] W piśmie z dnia 13 października 2014 r. nr FS2/4071/70-02/LMX/2014. w sprawie ustalenia jednolitego sposobu kalkulacji wysokości kosztów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w całym kraju.

cywilnego[28]; [2] z dnia 24 września 2010 r. *o ewidencji ludności*[29], oraz [3] z dnia 6 sierpnia 2010 r. *o dowodach osobistych*[30];

- medianę czasu realizacji zadań według danych przedstawionych przez Wojewodów;
- medianę stawki roboczogodziny ze wszystkich województw[31];
- liczbę zdarzeń przedstawioną przez poszczególne województwa według spraw za rok 2013.

Zastępca Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW podała, że mając na uwadze powyższe zalecenia Ministerstwa, na potrzeby wyliczenia wysokości dotacji na rok 2015 dla poszczególnych gmin województwa dolnośląskiego, DUW zebrał i opracował dane statystyczne o realizacji zadań z zakresu spraw obywatelskich. Na tej podstawie określono medianę czasochłonności zaakceptowaną przez gminy województwa dolnośląskiego i określono liczbę roboczogodzin, którą w 2013 r. gminy wypracowały w ramach realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dotyczących rejestracji stanu cywilnego, ewidencji ludności i dowodów osobistych na poziomie 1 413 960 roboczogodzin. Przyjęta natomiast przez Ministerstwo Finansów dla wszystkich województw mediana czasochłonności uwzględniała uśredniony wskaźnik w tym zakresie na poziomie niższym o ok. 20%, niż wynikał z opracowanych przez DUW danych statystycznych. Z analiz statystycznych przeprowadzonych przez DUW, opartych na danych z roku 2013, skonsultowanych z gminami województwa dolnośląskiego, wynikało określenie poziomu dotacji na same tylko zadania zlecone dotyczące rejestracji stanu cywilnego, ewidencji ludności i dowodów osobistych na poziomie 32 407,9 tys. zł. Dla zadań spoza tego katalogu wysokość dotacji określona została na poziomie – 1 000 tys. zł, z uwagi na fakt, że Ministerstwo Finansów nie określiło dokładnego katalogu zadań gminnych realizowanych w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W uzasadnieniu podziału dotacji na zadania zlecone w 2015 r. podano, że gminy zwracając się o dodatkowe środki wykazują, iż poziom przyznawanej przez Wojewodę Dolnośląskiego dotacji, nie pokrywa rzeczywistych kosztów realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, co w praktyce może oznaczać naruszenie przepisów określonych w art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym*[32], tj. *„gmina otrzymuje środki finansowe w wysokości koniecznej do wykonania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej"*. Niemniej jednak żadna z j.s.t nie wskazała sposobu obliczenia potrzebnej w ich opinii brakującej kwoty dotacji. Gminy podnosiły jedynie, że część realizowanych przez nie zadań nie jest wyszczególniona w opracowanym katalogu zadań zleconych z zakresu ewidencji ludności, dowodów osobistych oraz prawa o aktach stanu cywilnego lub też wskazywały na dofinansowanie potrzeb związanych z zakupem sprzętu koniecznego do realizacji czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego i ewidencji ludności w aplikacji Źródło.

Wojewoda Dolnośląski nie skorzystał w 2015 r. z możliwości dofinansowania kosztów realizacji tych zadań z poz. 47 rezerw celowych „Środki na uzupełnienie dotacji dla j.s.t. z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy – *Prawo o aktach stanu cywilnego*, ustawy *o ewidencji ludności* oraz ustawy *o dowodach osobistych*, w tym związanych z odmiejscowieniem niektórych czynności".

---

[28] Dz. U. z 2014 r., poz. 1741 ze zm.
[29] Dz. U. z 2015 r. Nr 127, poz. 338.
[30] Dz. U. z 2010 r. Nr 167, poz. 1131.
[31] Wynosiła ona 22,92 zł.
[32] Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.

(dowód: akta kontroli str. 314-317, 368-465, 1065-1071, 1176-1180, 1182-1195, 1352, 1354-1357, 1362-1366)

Szczegółowe badanie NIK związane z udzielaniem przez Wojewodę Dolnośląskiego dotacji budżetowych wykazało, że:

- przy ich udzielaniu zachowano regułę wynikającą z art. 128 ust. 2 *ufp*, zgodnie z którą kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba, że odrębne ustawy stanowią inaczej. Na 270 objętych badaniem NIK[33] umów dotacyjnych z ww. zakresu na łączną kwotę 66 569 tys. zł, w 124 przypadkach kwota dofinansowania wyniosła maksymalnie 80%, w pozostałych 146 przypadkach zastosowanie miały przepisy szczególne pozwalające na dofinansowanie w większym zakresie;
- wypełniając dyspozycje wynikające z art. 143 ust. 1 i art. 148 *ufp* dokonano podziału dotacji na poszczególne j.s.t. i poinformowano je w terminach ustawowych o wysokości dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz na realizację zadań własnych, a także o wysokości dochodów budżetu państwa, jakie powinny osiągać j.s.t. z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych odrębnymi ustawami. Informacje zamieszczono również na stronie internetowej Urzędu. Szczegółowe badanie na próbie podziału dotacji dla 10 j.s.t. wykazało, że środki zostały rozdysponowane zgodnie z zasadami opracowanymi przez DUW na rok 2015. Planowana według ustawy budżetowej kwota dla 10 badanych j.s.t. wynosiła łącznie 52 554 tys. zł, tj. 2,9% dotacji celowych dla j.s.t.;
- przekazując j.s.t. powyższe informacje, pozostawiono kwotę 6 736,3 tys. zł (0,55% dotacji zaplanowanych w ustawie budżetowej dla j.s.t. na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych na podstawie ustaw) jako środki nierozdysponowane. Miały one na celu zapewnienie realizacji zadań przez j.s.t., niemożliwych do uwzględnienia na etapie planowania. Środki te były przekazane w zależności od występującego zapotrzebowania;
- w przypadku stwierdzenia nadmiaru posiadanych środków Wojewoda Dolnośląski działając w oparciu o art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 *ufp* podejmował decyzje o ich blokowaniu. W 2015 r. Wojewoda wydał 23 takie decyzje na łączną kwotę 143 152,4 tys. zł, z czego największe kwoty dotyczyły (ponad 1 000 tys. zł): finansowania zadania pn. „Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego"; dopłat dla przewoźników wykonujących przewozy w krajowym transporcie drogowym; finansowania zadań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (dalej: „PROW"). Przyczynami blokad środków były m.in. oszczędności powstałe na skutek: niższego zaawansowania finansowego zadań Modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego związanego z klauzulą waloryzacji cen, niewypłacenia odszkodowań za zajęcia nieruchomości w związku z niezaakceptowaniem przez właścicieli wysokość zaproponowanych odszkodowań; stwierdzonych w trakcie prowadzonych kontroli nieprawidłowości skutkujących wstrzymaniem dopłat dla przewoźników oraz mniejszą niż planowano liczbą konkursów, niższą liczbą podróży służbowych i niezrealizowaniem części z zaplanowanych podwyżek dla pracowników zajmujących się wdrażaniem PROW w latach 2014-2020;
- przestrzegano zasady wynikającej z art. 169 ust. 6 *ufp*, zgodnie z którą w przypadku niedokonania przez j.s.t. zwrotu dotacji w terminie, Wojewoda

[33] Tj. 20% spośród wszystkich zawartych umów „dotacyjnych" w 2015 r., dobranych w sposób celowy odpowiednio w działach: 010 – *Rolnictwo i łowiectwo* – 20 umów; 600 – *Transport i łączność* – 100 umów; 801- *Oświata i wychowanie* – 50 umów; 852 – *Pomoc społeczna* – 50 umów; 853 – *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej* – 10 umów; 854 – *Edukacyjna opieka wychowawcza* – 40 umów.

Dolnośląski wydawał decyzję[34], określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki (w 2015 r. wystąpił jeden taki przypadek dotyczący dotacji celowej przekazanej w 2014 r.);
- zmian kwot dotacji celowych na zadania zlecone j.s.t. oraz na dofinansowanie zadań własnych tych jednostek dokonywano w terminach wynikających z art. 170 ust.1 *ufp*, tj. odpowiednio do dnia 15 i 30 listopada 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 314-480)

Wydatki bieżące jednostek budżetowych

Według ustawy budżetowej na 2015 r. (po zmianach) zaplanowane na ten cel wydatki w części 85/02 w kwocie 236 964 tys. zł, w tym przez Urząd (jako dysponenta III stopnia) w kwocie 56 191 tys. zł zostały wykonane odpowiednio na poziomie: 99,0% (234 604 tys. zł) i 98,9% (55 561 tys. zł). W budżecie Wojewody Dolnośląskiego 75,7% wydatków tej grupy stanowiły wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, a 24,3% pozostałe wydatki bieżące.

(dowód: akta kontroli str. 512, 3422)

Przeciętne zatrudnienie[35] w 2015 r. wyniosło: 3 291 osób (w części 85/02), w tym 728 osób w DUW (dysponent III stopnia) i było niższe niż w 2014 r. odpowiednio o 58 i 18 osób.
W podziale na status zatrudnienia pracowników, przeciętne zatrudnienie w 2015 r. kształtowało się następująco: [1] osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01) – 1 652, w tym 148 osób (dysponent III stopnia), [2] osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe (status 02) – 2 osoby (dysponent III stopnia), [3] członkowie korpusu służby cywilnej (status 03) – 1 561, w tym 578 osób (dysponent III stopnia), [4] żołnierze i funkcjonariusze (status 10) – 76 osób (Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej). W stosunku do 2014 r. zatrudnienie w podziale na status zatrudnienia pracowników uległo zmniejszeniu. I tak, w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń zatrudnienie zmniejszyło się o 14 osób, tj. o 0,8%, w korpusie służby cywilnej – o 43 osoby, tj. o 2,7% oraz żołnierzy i funkcjonariuszy – o 1 osobę, tj. 1,3%. Przyczynami zmniejszenia się stanu zatrudnienia w poszczególnych grupach było przede wszystkim przebywanie pracowników na urlopach bezpłatnych, macierzyńskich i wychowawczych oraz przejście pracowników na emerytury.

(dowód: akta kontroli str. 3208-3231, 3232, 3234-3236, 3674)

Wydatki na wynagrodzenia w 2015 r. wyniosły 147 808 tys. zł, w tym 37 153 tys. zł (dysponent III stopnia) i były nieznacznie wyższe niż w 2014 r. (odpowiednio o 30,0 tys. zł, tj. o 0,02% i o 81 tys. zł, tj. o 0,2%).
W podziale na status zatrudnienia pracowników, wydatki na wynagrodzenia w 2015 r. kształtowały się następująco: [1] osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01) – 62 129 tys. zł, w tym 5 895 tys. zł (dysponent III stopnia), [2] osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe (status 02) – 231 tys. zł, [3] członkowie korpusu służby cywilnej (status 03) – 79 692 tys. zł, w tym 31 027 tys. zł (dysponent III stopnia), [4] żołnierze i funkcjonariusze (status 10) – 5 756 tys. zł. W porównaniu do 2014 r. wzrosły wynagrodzenia w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń – o 277,8 tys. zł, tj. o 0,4%, w tym o 286,3 tys. zł, tj. o 5,1% (dysponent III stopnia) oraz żołnierzy i funkcjonariuszy – o 9,9 tys. zł, tj. o 0,2%. Zmniejszyły się natomiast wynagrodzenia

---

[34] Zgodnie z §10 Zarządzenia nr 35 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 30 stycznia 2015 r. *w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa, rozliczania dotacji udzielonych z budżetu państwa oraz realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego w układzie zadaniowym* - komórki organizacyjne DUW oraz jednostki podległe Wojewodzie w terminie do dnia 4 marca 2016 r. przekazują rozliczenie dotacji do Wydziału Finansów i Budżetu.

[35] W przeliczeniu na pełne etaty.

w grupie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe – o 122,1 tys. zł, tj. o 34,6% oraz w korpusie służby cywilnej – o 136,0 tys. zł, tj. o 0,2%, w tym o 83,5 tys. zł, tj. o 0,3% (dysponent III stopnia). Wzrost wynagrodzeń nastąpił głównie w efekcie pozyskania środków z rezerw celowych (200 tys. zł w 2015 r., tj. o 146 tys. zł więcej niż w roku poprzednim).
Nie przekroczono planu wydatków na wynagrodzenia w części 85/02. Wielkość wydatkowanych środków na wynagrodzenia była zgodna z ewidencją księgową, planem i zmianami w trakcie roku budżetowego.

(dowód: akta kontroli str. 3208-3231, 3232, 3237-3240, 3674-3681)

Plan wydatków na wynagrodzenia bezosobowe według ustawy budżetowej na rok 2015 wyniósł 4 634,0 tys. zł i w ciągu roku został zwiększony do 5 299,7 tys. zł, tj. o 14,4%. Zmian w planie wydatków dokonano na podstawie: (a) ośmiu decyzji Ministra Finansów wydanych na wniosek dysponenta części 85/02, zwiększających budżet w tym zakresie o 728,6 tys. zł, (b) 22 decyzji Wojewody Dolnośląskiego (zwiększenia i zmniejszenia) w kwocie per saldo – (minus) 62,1 tys. zł, oraz (c) jednej decyzji Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w kwocie (minus) 0,8 tys. zł. Powodem wnioskowania o dokonanie zmian w planie wydatków części 85/02 w zakresie wynagrodzeń bezosobowych była konieczność sfinansowania lub dofinansowania następujących zadań: prac komisji kwalifikacyjnych do spraw awansu zawodowego nauczycieli powołanych w 2015 r., prac Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz wynikających z ustawy *o Karcie Dużej Rodziny*.
W 2015 r. zrealizowane wydatki w części 85/02 na wynagrodzenia bezosobowe wyniosły 4 948,4 tys. zł i były mniejsze od wykonania 2014 r. o 85,4 tys. zł, tj. o 1,7% (5 033,8 tys. zł) oraz o 351,3 tys. zł od wielkości zaplanowanej po zmianach. Nie zaplanowano i nie zrealizowano wynagrodzeń bezosobowych, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej*[36], tj. wynagrodzeń finansowanych w ramach programów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i pochodzących z innych źródeł zagranicznych.

(dowód: akta kontroli str. 3314-3418)

Plan wydatków na wynagrodzenia bezosobowe dysponenta III stopnia, według *ustawy budżetowej na rok 2015* wyniósł 361 tys. zł i w ciągu roku został zwiększony do 464,7 tys. zł, tj. o 28,7%. Zmian w planie wydatków dokonano na podstawie pięciu decyzji Wojewody Dolnośląskiego (zwiększenia) w kwocie 103,7 tys. zł. Wszystkie wydatki poniesione po wydaniu ww. decyzji zostały zrealizowane zgodnie z uzasadnieniem dokonania zmiany.
W 2015 r. zrealizowane wydatki dysponenta III stopnia na wynagrodzenia bezosobowe wyniosły 462 tys. zł i były mniejsze od wykonania 2014 r. o 2,7 tys. zł, tj. o 0,6% (322,2 tys. zł). Podobnie, jak w przypadku wynagrodzeń bezosobowych w części 85/02, nie zaplanowano i nie zrealizowano wynagrodzeń bezosobowych, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej*, tj. wynagrodzeń finansowanych w ramach programów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i pochodzących z innych źródeł zagranicznych.

(dowód: akta kontroli str. 3314-3418, 3448-3660)

W 2015 r. dysponent III stopnia zawarł 148 umów cywilno-prawnych z 135 osobami fizycznymi, w tym dwie umowy o dzieło i 146 umów zlecenia. Znaczną część umów zlecenia (129 umów, tj. 88,4% z 119 osobami) zawarto na okres powyżej trzech

[36] Dz. U. z 2014 r., poz. 1877.

miesięcy, w tym jedną umowę na okres powyżej 12 miesięcy. DUW nie zawierał natomiast umów z agencjami pracy tymczasowej.

(dowód: akta kontroli str. 3208, 3210)

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

Zaplanowane na ten cel w budżecie (po zmianach) środki w części 85/02 w kwocie 3 113 tys. zł zostały wykonane w wysokości 3 097 tys. zł, tj. 99,5%, w tym przez Urząd (dysponenta III stopnia) z zaplanowanych 1 021 tys. zł zrealizowano 1 015 tys. zł. Najwięcej środków w części 85/02 przeznaczono na: wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń (976,9 tys. zł), zasądzone renty (864,2 tys. zł) oraz stypendia dla uczniów (651,7 tys. zł). Powyższe wydatki ogółem w stosunku do roku poprzedniego zwiększyły się per saldo o 118,3 tys. zł (tj. o 4,0%). Wzrost ten wynikał przede wszystkim z wypłat odszkodowań ze stosunku pracy (150,2 tys. zł). Z kolei dysponent III stopnia najwięcej środków przeznaczył na: zasądzone renty (794,7 tys. zł) i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń (215,9 tys. zł). Powyższe wydatki ogółem w stosunku do roku poprzedniego zwiększyły się o 42,9 tys. zł (tj. o 4,4%), podobnie jak w części 85/02 zwiększyły się na skutek wypłaty odszkodowań ze stosunku pracy. Środki przeznaczone na rzecz osób fizycznych pozwoliły na wypłatę wszystkich należnych im świadczeń, stosownie do postanowień art. 124 ust. 2 *ufp*.

(dowód: akta kontroli str. 3419-3434, 3435-3447, 3661-3665)

Wydatki majątkowe

Według *ustawy budżetowej na 2015 r.* zaplanowane wydatki majątkowe w części 85/02 wyniosły 13 978 tys. zł, a łącznie z wydatkami na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej (116 738 tys. zł) 130 716 tys. zł, co stanowiło 7,5% wydatków ogółem. W ciągu roku budżetowego plan wydatków majątkowych zwiększono do 395 949 tys. zł, z tego 250 261 tys. zł to środki pochodzące z budżetu państwa, 119 932 tys. zł – z Unii Europejskiej, a 25 756 tys. zł pochodziło z kredytu Banku Rozwoju Rady Europy oraz pożyczki z Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju. Na koniec 2015 r. wykonanie wydatków majątkowych (łącznie z wydatkami na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej) wyniosło 282 232 tys. zł, co stanowiło 71% planu po zmianach. W układzie klasyfikacji budżetowej wydatki majątkowe wynosiły w: dziale 010 *Rolnictwo i łowiectwo* – 89 288 tys. zł (44% planu po zmianach); dziale 050 *Rybołówstwo i rybactwo* – 9 tys. zł (90% planu po zmianach); dziale 500 *Handel* – 95 tys. zł (100% planu po zmianach); dziale 600 *Transport i łączność* – 140 769 tys. zł (99% planu po zmianach); dziale 700 *Gospodarka mieszkaniowa* - 2 927 tys. zł (97% planu po zmianach); dziale 710 *Działalność usługowa* – 221 tys. zł (98% planu po zmianach); dziale 750 *Administracja publiczna* – 3 227 tys. zł (99% planu po zmianach); dziale 752 *Obrona narodowa* – 103 tys. zł (100% planu po zmianach); dziale 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* – 15 284 tys. zł (98% planu po zmianach); dziale 758 *Różne rozliczenia* – 2 247 tys. zł (100% planu po zmianach); dziale 801 *Oświata i wychowanie* – 521 tys. zł (90% planu po zmianach); dziale 851 *Ochrona zdrowia* – 4 646 tys. zł (95% planu po zmianach); dziale 852 *Pomoc społeczna* – 1 331 tys. zł (90% planu po zmianach); dziale 853 *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej* – 4 306 tys. zł (94% planu po zmianach); dziale 854 *Edukacyjna opieka wychowawcza* – 475 tys. zł (100% planu po zmianach); dziale 900 *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* – 14 365 tys. zł (99% planu po zmianach); dziale 921 *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego* – 2 418 tys. zł (100% planu po zmianach).

Przyczyną niepełnego wykonania planu wydatków majątkowych było przede wszystkim poniesienie mniejszych kosztów na realizację zadania pn. „Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego", z powodu niezaistnienia konieczności wykonania robót dodatkowych i uzupełniających (wydatkowano 151 tys. zł, tj. 0,14% planu po zmianach)[37]. Mniej środków wydatkowano także przy wykonywaniu melioracji wodnych (1 612 tys. zł, tj. 73% planu po zmianach) oraz przy zakupie sprzętu komputerowego (41 tys. zł, tj. 30% planu po zmianach), a także w związku z rezygnacją z zakupu samochodu w ramach Pomocy Technicznej PROW (72 tys. zł, tj. 30% planu po zmianach).

(dowód: akta kontroli str. 513-524, 1367-1368)

Wyniki szczegółowego badania wydatków

a) dotacje

Szczegółowym badaniem NIK objęto wydatki na dotacje w łącznej kwocie 10 003,8 tys. zł, w tym: na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej z zakresu spraw obywatelskich - 213,8 tys. zł, na świadczenia z funduszu alimentacyjnego - 9 035,4 tys. zł[38], a także na dofinansowanie przebudowy drogi gminnej - 525,8 tys. zł oraz na pomoc materialną dla uczniów - 228,7 tys. zł[39]. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości. W sposób prawidłowy określono wielkość naliczonych do wypłaty kwot dotacji. Przed przekazaniem środków oceniano rzeczywiste zapotrzebowanie w zakresie wnioskowanych przez j.s.t. kwot, na bieżąco dokonywano oceny wykorzystania dotacji, na podstawie przedłożonych przez j.s.t. harmonogramów, sprawozdań i rozliczeń. DUW nie formułował żadnych zaleceń po przeprowadzonych analizach, dotyczących wykorzystania przez beneficjentów dotacji budżetowych.

(dowód: akta kontroli str. 795-797, 799- 840, 842-1028, 1030-1063, 1065-1350)

b) wydatki dysponenta III stopnia

Szczegółowym badaniem NIK objęto realizację wydatków (77 dowodów księgowych) w kwocie 5 854,4 tys. zł, tj. 9,2% wydatków DUW. Doboru próby dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym dysponenta III stopnia, tj. DUW. Próba została wylosowana metodą monetarną (MUS[40]) spośród 2 859 zapisów księgowych o łącznej wartości 17 097,2 tys. zł[41].

Badaniem objęto 60 dowodów (faktur i innych dokumentów płatniczych) na kwotę 2 854,2 tys. zł związanych głównie z funkcjonowaniem DUW oraz 17 dowodów na kwotę 3 000,2 tys. zł dotyczących wydatków majątkowych.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że realizacja wydatków objętych badaniem była zgodna z obowiązującym prawem oraz zasadami gospodarowania środkami publicznymi, tj. wydatki były celowe, zostały rzetelnie skalkulowane i zaplanowane. Badane wydatki poniesione zostały zgodnie z postanowieniami ustawy *Pzp*[42].

---

[37] W dziale 010, w rozdziale 01078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych w § 6209.

[38] Badana kwota wydatków obejmowała również świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

[39] Doboru dwóch pierwszych zadań dokonano według założeń programowych kontroli, natomiast dwóch pozostałych – w sposób celowy.

[40] Tj. metodą polegającą na doborze elementów próby z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do ich wartości, łącznie dla wszystkich grup z konta 130, z wykorzystaniem narzędzia informatycznego Pomocnik Kontrolera (PK-5_4).

[41] Przy przyjętym poziomie ryzyka statystycznego (RS), tj. ryzyka wydana opinii pozytywnej pomimo występujących nieprawidłowości wynoszącego 30%. Tolerowany błąd (TB), czyli próg istotności wyniósł 2%, a błąd badania (e), czyli próg istotności wykonawczej przyjęto na poziomie 0,75.

[42] Zamówienia, których wartość nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro (art. 4 pkt 8 *Pzp*), najem nieruchomości (art. 4 pkt 3 lit. l *Pzp*).

Zakupione środki trwałe oraz zwiększenia wartości środków trwałych prawidłowo ujęto w ewidencji środków trwałych i poprawnie sklasyfikowano, tj. zaliczono do właściwej kategorii środków trwałych, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. *w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych*[43]. W przypadku zakupów inwestycyjnych, przy zakupie środków trwałych dokonywana była ich kontrola funkcjonalna, a dokumenty zakupu były poddawane kontroli merytorycznej, obejmującej datę rozpoczęcia eksploatacji. Zakupione urządzenia zostały niezwłocznie przekazane do użytkowania. Zadania inwestycyjne zostały zrealizowane – roboty i dostawy protokolarnie odebrano. Inwestycje te, związane były z zapewnieniem funkcjonowania Urzędu, w tym dostosowania obiektu do obowiązujących przepisów budowalnych.

Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności, w tym skutkujących zapłaceniem kar umownych i odsetek. Kontrola terminowości regulowania zobowiązań w omawianym zakresie wykazała, że płatności dokonywano średnio z siedmiodniowym wyprzedzeniem w stosunku do terminów płatności wynikających z dokumentów płatniczych.

(dowód: akta kontroli str. 1777-1860)

c) zamówienia publiczne

W ramach kontroli NIK skontrolowała sześć postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o łącznej wartości podpisanych umów na kwotę 4 144,3 tys. zł. Trzy postępowania udzielone były w trybie przetargu nieograniczonego oraz trzy w trybie z wolnej ręki. Doboru zamówień dokonano w sposób celowy, przyjmując jako kryteria: największą wartość przedmiotu zamówienia, dokonanie wydatku w 2015 r., a także zastosowanie szczególnego trybu, jakim było udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki. W badanej próbie uwzględniono trzy zamówienia współfinansowane z budżetu środków europejskich, udzielone w trybie przetargu nieograniczonego (dwa postępowania) oraz jedno - udzielone w trybie z wolnej ręki. Badaniem objęto zadania dotyczące: [1] świadczenia usług pocztowych na potrzeby DUW (trzy postępowania, w 2015 r. wydatkowano 548,7 tys. zł), [2] rewitalizacji elewacji z izolacją ścian piwnic wraz z przebudową klimatyzacji budynku DUW (dwa postępowania, wydatkowano 1 561,9 tys. zł), [3] rozszerzenia funkcjonalności Systemu Ostrzegania, Alarmowania i Informowania Województwa Dolnośląskiego (jedno postępowanie, wydatkowano 100,0 tys. zł).

W wyniku dokonanej analizy powyższych postępowań nie stwierdzono naruszeń przepisów *Pzp* mających wpływ na wynik postępowania.

(dowód: akta kontroli str. 176-289, 304-306)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatków budżetu państwa nie stwierdzono nieprawidłowości, z wyjątkiem nieprawidłowości o charakterze formalnym polegającej na niedochowaniu w jednym przypadku zasady niezwłocznego opublikowania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, o której mowa w art. 95 ust. 1 *Pzp*. Zgodnie z tym przepisem zamawiający powinien niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego zamieścić ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w BZP. Dotyczyło to zamówienia na świadczenie usług pocztowych o wartości 433,2 tys. zł, gdzie umowę z wykonawcą zawarto w dniu 30 stycznia 2015 r., a ogłoszenie o udzieleniu zamówienia publicznego zamieszczono w BZP w dniu 10 marca 2015 r., tj. po 39 dniach od podpisania umowy. Dyrektor Generalny DUW wyjaśnił, iż opóźnienie to miało charakter incydentalny, co wynikało z przeprowadzonej analizy terminowości przekazywania ogłoszeń o udzielonych zamówieniach publicznych do publikacji w BZP. Incydentalny przypadek, według

[43] Dz. U. Nr 242, poz. 1622.

Dyrektora Generalnego DUW, wynikał z niedopatrzenia pracownika, który miał zamieścić ogłoszenie w zastępstwie osoby przeprowadzającej postępowanie.

(dowód: akta kontroli str. 214-226; 258-262; 289; 293-297)

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

W 2015 r. zrealizowano wydatki budżetu środków europejskich w części 85/02 w kwocie 46 855,2 tys. zł, co stanowiło 60,0% planu po zmianach (78 151,0 tys. zł). W trakcie roku budżetowego dziewięcioma decyzjami Ministra Finansów zwiększono plan o 19 067,0 tys. zł. W rezultacie plan po zmianach wzrósł w stosunku do ustawy budżetowej o 32,3%. Zrealizowane wydatki były niższe niż w 2014 r. o 65 563,2 tys. zł, tj. o 58,3%.

Wydatki budżetu środków europejskich poniesiono w dziale 754 – *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*, w ramach którego wydatkowano 30 868,9 tys. zł, co stanowiło 65,9% oraz w dziale 010 – *Rolnictwo i łowiectwo*, w którym wydatkowano 15 986,3 tys. zł, tj. 34,1%. Ze środków tych finansowano zadania ujęte w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko (dalej: „POliŚ") na które wydatkowano 21 802,2 tys. zł, w PROW na które wydatkowano 10 789,9 tys. zł oraz w Regionalnym Programie Operacyjnym dla Województwa Dolnośląskiego (dalej: „RPO WD") na które wydatkowano 14 263,1 tys. zł. W ramach POliŚ sfinansowano realizację zadania pn. „Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego (Etap I – Przebudowa systemu ochrony przeciwpowodziowej m. Wrocławia") oraz projektu pn. „Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych" przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu (dalej: „KW PSP"), w ramach PROW - zadania związane m.in. ze scalaniem gruntów, natomiast w ramach RPO WD – zadania dotyczące systemu ochrony przeciwpożarowej Obszarów Natura 2000 – Góry Sowie, Bory Dolnośląskie i Dolina Baryczy, realizowane przez KW PSP.

Największe niewykonanie planu wydatków wystąpiło przy finansowaniu zadań w ramach POliŚ - wykonanie na poziomie 42,6% (zaplanowano 51 197,6 tys. zł). Przyczyną tego stanu było głównie niewykorzystanie zaplanowanych środków na realizację robót dodatkowych i zamiennych z uwagi na brak ich występowania oraz kwot zaplanowanych na wypłatę odszkodowań za zajęcie nieruchomości z powodu braku zgody właścicieli na zaproponowaną wysokość odszkodowań.

(dowód: akta kontroli str. 3000-3012, 3014, 3023-3026)

W przypadku stwierdzenia nadmiaru posiadanych środków Wojewoda Dolnośląski – działając w oparciu o przepisy art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 *ufp* – podjął sześć decyzji o blokowaniu planowanych wydatków. Blokadą objęto wydatki w łącznej wysokości 31 290,0 tys. zł, w tym 30 241,0 tys. zł w dziale 010 - *Rolnictwo i łowiectwo* oraz 1 048,9 tys. zł w dziale 754 - *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*. Przyczynami blokady środków było przede wszystkim: uzyskanie przez beneficjentów oszczędności przy realizacji poszczególnych zadań z tytułu wykonania prac po cenach niższych niż planowano na etapie ogłoszenia przetargów w trybie *Pzp* oraz z tytułu rezygnacji z zakupów inwestycyjnych.

Stosownie do przepisu art. 177 ust. 4 *ufp*, każdorazowo zawiadamiano Ministra Finansów o podjęciu decyzji o blokowaniu planowanych wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 3023-3026, 3014, 3017-3019, 3288-3311)

W 2015 r. DUW (jako dysponent III stopnia) nie realizował projektów dofinansowanych z budżetu środków europejskich.

(dowód: akta kontroli str. 3020)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu faktycznego

W 2015 r. Wojewoda realizował 153 działania w ramach: 81 podzadań, 44 zadań i 17 funkcji państwa. Wykonanie wydatków (łącznie ze środkami z budżetu UE) wynosiło 2 311 084 tys. zł, tj. 92,8% planu po zmianach i było o 1,8% mniejsze w porównaniu do 2014 r. Szczegółową kontrolą NIK objęto pięć działań wybranych na podstawie sprawozdania z wykonania wydatków w układzie zadaniowym, na które wydatkowano 1 175 435,6 tys. zł, tj.:

[1] działanie 13.4.1.1 – *świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego*, którego celem była pomoc rodzinom będącym w trudnej sytuacji finansowej. Wydatki na to działanie w wysokości 647 143,9 tys. zł (plan po zmianach) zostały zrealizowane w kwocie 635 363,8 tys. zł, co oznaczało, że wykonanie planu w wymiarze finansowym wyniosło 98,2%. Były one o 4,3% wyższe niż w 2014 r. (w 2014 r. wynosiły 609 202 tys. zł). Źródłem finansowania wydatków tego działania były środki pochodzące w całości z budżetu państwa. Wydatkowane środki stanowiły 27,5% wydatków zrealizowanych w 2015 r. Zaplanowany w tym działaniu miernik[44] udzielenia świadczeń dla 149 110 rodzin do dnia 31 grudnia 2015 r. został zrealizowany na poziomie 142 888 rodzin, co oznaczało, że na terenie Dolnego Śląska udzielono o 6 222 (4,2%) mniej świadczeń niż planowano. W porównaniu do 2014 r. wskaźnik ten był o 1,2% wyższy, co wskazuje, że w 2015 r. ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego skorzystało o 1 675 rodzin więcej. Zrealizowanie w 2015 r. mniejszej liczby świadczeń niż planowano wynikało z zaistniałej sytuacji społeczno-gospodarczej, w szczególności korzystnych zmian pojawiających się na rynku pracy, a także zaprzestania wypłacania świadczeń z powodów m.in. umieszczenia dziecka w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;

[2] działanie 13.1.1.1 – *wsparcie finansowe j.s.t. w realizacji zadań pomocy społecznej*, którego celem było zapewnienie pomocy finansowej osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej. Wydatki na to działanie w wysokości 253 808 tys. zł (plan po zmianach) zostały zrealizowane w kwocie 247 316,1 tys. zł, co oznaczało, że wykonanie planu w wymiarze finansowym wyniosło 97,4%. Były one niższe o 6,5% niż w 2014 r., w którym zamknęły się kwotą 264 569,6 tys. zł. Źródłem finansowania wydatków tego działania były środki pochodzące w całości z budżetu państwa. Wydatkowane środki stanowiły 10,7% wszystkich wydatków zrealizowanych w 2015 r. Zaplanowany w tym działaniu miernik[45] na poziomie 118 366 osób do dnia 31 grudnia 2015 r. został zrealizowany na poziomie 103 750 osób, co oznaczało, że na terenie Dolnego Śląska o 14 616 (o 12,3%) osób mniej skorzystało z pomocy społecznej niż pierwotnie planowano. W porównaniu do 2014 r. wskaźnik ten był o 8,5% niższy (w 2014 r. wsparciem objęto 113 448 osób). Zrealizowanie w 2015 r. mniejszej liczby świadczeń niż planowano wynikało z poprawy sytuacji materialnej osób korzystających z pomocy społecznej i możliwości uzyskania zatrudnienia;

[3] działanie 3.1.7.3 – *upowszechnianie wychowania przedszkolnego i wczesnej edukacji dzieci do podjęcia obowiązku szkolnego*, którego celem było zapewnienie dzieciom w wieku 2,5-5 lat możliwości korzystania z edukacji przedszkolnej. Wydatki na to działanie w wysokości 113 829,1 tys. zł (plan po zmianach) zostały zrealizowane w kwocie 113 312,9 tys. zł, co oznaczało, że wykonanie planu w wymiarze finansowym wyniosło 99,5%. Były one o 0,2% mniejsze niż w 2014 r. (w 2014 r. wydatki wynosiły 113 565 tys. zł). Źródłem finansowania wydatków tego działania były środki pochodzące w całości z budżetu państwa. Wydatkowane środki stanowiły 4,9% wszystkich wydatków zrealizowanych w roku 2015. Zaplanowany

[44] Tj. liczba rodzin otrzymujących zasiłek rodzinny i opiekuńczy oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego.
[45] Tj. liczba osób objętych pomocą społeczną.

w tym działaniu miernik[46] na poziomie 74 091 dzieci do dnia 31 grudnia 2015 r. został zrealizowany na poziomie 74 486 dzieci, co oznaczało, że na terenie Dolnego Śląska o 395 (0,5%) więcej dzieci skorzystało z wychowania przedszkolnego niż pierwotnie planowano. W porównaniu do 2014 r. wskaźnik ten był o 2,9% wyższy (w 2014 r. wsparciem objęto 72 413 dzieci);

[4] działanie 2.4.2.1 – *wspieranie j.s.t w zakresie odbudowy infrastruktury technicznej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych oraz ochrona przeciwpowodziowa*, którego celem było usunięcie skutków zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych w infrastrukturze j.s.t. i zapobiegania wystąpieniu takich zdarzeń w przyszłości. Wydatki na to działanie w wysokości 96 975, 9 tys. zł (plan po zmianach) zostały zrealizowane w kwocie 96 744,5 tys. zł (z tego 80 597,3 tys. zł stanowiły wydatki majątkowe). Wykonanie planu wyniosło 99,8% i było o 6,1% niższe od 2014 r. (w 2014 r. wynosiły 102 974, 9 tys. zł, z tego 84 947,4 tys. zł stanowiły wydatki majątkowe). Źródłem finansowania wydatków tego działania były środki pochodzące w całości z budżetu państwa. Wydatkowane środki stanowiły 4,2% wszystkich wydatków zrealizowanych w roku 2015. Jako miernik tego działania określono liczbę zadań sfinansowanych lub dofinansowanych ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na usuwanie lub przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych. Do dnia 31 grudnia 2015 r. podpisano 266 umów dotacji (tj. zgodnie z planem) pomiędzy Wojewodą Dolnośląskim, a j.s.t., co oznacza, że w 2015 r. podpisano o siedem umów więcej niż w 2014 r.;

[5] działanie 20.1.1.9. – *opłacanie i refundacja składek na ubezpieczenie zdrowotne z budżetu państwa za osoby uprawnione*, którego celem było zapewnienie ubezpieczenia zdrowotnego osobom uprawnionym. Wydatki na to działanie w wysokości 83 798 tys. zł (plan po zmianach) zostały zrealizowane w kwocie 82 698,3 tys. zł, co oznaczało, że wykonanie planu w wymiarze finansowym wyniosło 98,7%. Były one mniejsze o 21,2% niż w 2014 r. (w 2014 r. wyniosły 104 896,7 tys. zł). Źródłem finansowania wydatków tego działania były środki pochodzące w całości z budżetu państwa. Wydatkowane środki stanowiły 3,6% wszystkich wydatków zrealizowanych w roku 2015. Zaplanowany w tym działaniu miernik[47] na poziomie 1 500 000 osób do dnia 31 grudnia 2015 r. został zrealizowany na poziomie 1 218 953 osób, tak więc zmniejszyła się o 281 047 (18,7%) liczba osób uprawnionych za które była odprowadzana składka zdrowotna w stosunku do pierwotnie planowanej. W porównaniu do 2014 r. wskaźnik ten był mniejszy o 404 491 osób (o 25%). Mniejsza liczba osób uprawnionych, za które były odprowadzane składki zdrowotne w 2015 r. była wynikiem utraty statusu bezrobotnego w związku z odmową przyjęcia pracy bez uzasadnionej przyczyny lub odmową udziału w Programie Aktywizacji i Integracji realizowanych przez powiatowe urzędy pracy.

(dowód: akta kontroli str. 1389-1416, 1438-1439, 1440-1463, 3132, 3166)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej osiągniętych efektów rzeczowych prowadzonych działań, nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.4 Ocena realizacji działań nadzorczych dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie

Opis stanu faktycznego

Wojewoda Dolnośląski stosownie do postanowień art. 175 ust. 1 *ufp*, jako dysponent części 85/02, sprawował nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej podległych mu jednostek organizacyjnych. W związku z tym w 2015 r. przeprowadzono okresowe analizy wykonania budżetu m.in. w zakresie: [1] zgodności wydatków z planowanym przeznaczeniem, [2] prawidłowości

[46] Tj. liczba dzieci w wieku 2,5-5 lat korzystająca z edukacji przedszkolnej na terenie województwa.
[47] Tj. liczba osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym.

wykorzystania środków finansowych, [3] wysokości i terminów przekazywania dotacji. Ze zbiorczej analizy, sporządzonej przez DUW, w zakresie wykonania budżetu w części 85/02 wynikało m.in., iż realizacja wydatków budżetowych w poszczególnych działach przebiegała prawidłowo, jednostki budżetowe realizowały swoje zadania statutowe zgodnie z obowiązującymi procedurami, a środki wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem w sposób celowy i oszczędny.

(dowód: akta kontroli str. 3027-3108)

Wojewoda Dolnośląski (dysponent części 85/02), realizując postanowienia art. 175 ust. 1 pkt 4 *ufp*, sprawował nadzór i kontrolę efektywności oraz skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów, poprzez analizę informacji wynikających z prowadzonego monitoringu. W tym celu Wojewoda Dolnośląski wydał w dniu 29 kwietnia 2015 r. zarządzenie nr 151/2015 *w sprawie ustalenia procedury monitorowania realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego w układzie zadaniowym*. Monitoring obejmował swoim zakresem wszystkie komórki organizacyjne Urzędu oraz jednostki podległe Wojewodzie, a informacje uzyskane z monitoringu dotyczyły, zarówno kwot wydatków, jak i osiąganych efektów rzeczowych. W związku z tym sporządzona została opisowa, zbiorcza analiza stopnia realizacji budżetu zadaniowego. Realizacja określonych zadań, podzadań i działań podlegała bieżącemu monitorowaniu za pomocą 279 mierników. Monitoring realizacji planów finansowych w układzie zadaniowym, w tym jednostek podległych i nadzorowanych odbywał się przede wszystkim na podstawie kart ewaluacji (oceny efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów) przez kierowników wszystkich podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych, a także w oparciu o sprawozdania RB-BZ1 (półroczne i roczne) z wykonania wydatków budżetu państwa oraz wydatków budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym. Informacje uzyskane z monitoringu były spójne, tj. dotyczyły zarówno kwot wydatków, jak i osiąganych efektów rzeczowych oraz rzetelne, tzn. pochodziły z wiarygodnych źródeł danych (np. sprawozdań, ewidencji finansowo-księgowej).

(dowód: akta kontroli str. 3109-3205, 3206-3207)

Okresowe analizy wykonania budżetu sporządzane były także w oparciu o wyniki przeprowadzonych 44 planowych kontroli zewnętrznych, dotyczących m.in.: wykorzystania środków publicznych udzielonych z dotacji pochodzących z rezerw celowych (30 kontroli), realizacji zadań przez j.s.t. z zakresu administracji rządowej, realizowanych na podstawie ustawy lub porozumień (10 kontroli) oraz realizacji planów w układzie zadaniowym (cztery kontrole). Spośród tych kontroli w 32 kontrolach, tj. 72,7% stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia. Dotyczyły one najczęściej: niewłaściwego wykorzystania udzielonych dotacji (w wyniku kontroli dokonano zwrotu 144,5 tys. zł, natomiast w odniesieniu do kwoty 130,4 tys. zł wszczęto postępowania administracyjne), błędów rachunkowych w sporządzonych sprawozdaniach z wykorzystania dotacji, niewłaściwego udokumentowania wydatków w ramach udzielonych dotacji, nieterminowego odprowadzenia dochodów budżetowych, nieprawidłowości przy udzielaniu zamówień publicznych, a także nieprowadzeniem wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków. W przypadku stwierdzonych nieprawidłowości lub uchybień każdorazowo kierowano do kierowników skontrolowanych jednostek wystąpienia pokontrolne wraz z zaleceniami celem ich wyeliminowania. Z nadesłanych informacji do Urzędu wynikało, że zalecenia pokontrolne zostały wykorzystane i wdrożone.

Zrealizowany został także wniosek sformułowany po uprzednio przeprowadzonej przez NIK kontroli w zakresie wykonania budżetu państwa w 2014 r., który dotyczył zapewnienia właściwego przeliczania (na euro) wartości zamówienia publicznego,

wyznaczającego tryb udzielenia zamówienia, a nadto zamieszczania w umowach o wykonanie robót budowalnych postanowień dotyczących podwykonawstwa, stosownie do art. 143d ust. 1 *Pzp*.

(dowód: akta kontroli str. 3241-3246, 3247-3252, 3254-3273, 3274-3276, 3277-3287, 3312-3313)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawowania kontroli i nadzoru nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą NIK objęto prawidłowość sporządzania rocznych/łącznych sprawozdań za 2015 r. przez dysponenta części 85/02 – *województwo dolnośląskie* i sprawozdań jednostkowych Urzędu, jako dysponenta III stopnia, tj. sprawozdania:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb–23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb–27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb–28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb–BZ1),

oraz sprawozdania finansowe za IV kwartał 2015 r. o stanie: należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb–N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb–Z).

Łączne sprawozdania budżetowe, łączne sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2015 r. oraz łączne roczne sprawozdanie Rb-BZ1 zostały sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych i odpowiednio, własnych sprawozdań jednostkowych. Kontrola wykazała, że łączne sprawozdania przedstawiały rzetelny obraz zrealizowanych dochodów i wydatków budżetowych oraz stan należności i zobowiązań dysponenta części 85/02 – *województwo dolnośląskie*.

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu, jako dysponenta III stopnia, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stwierdzono ponadto, że sprawozdania jednostkowe były weryfikowane pod kątem przestrzegania dyscypliny finansów publicznych, tj. sprawdzano m.in. czy wydatki wykazane w sprawozdaniu nie przekraczają kwoty ujętej w planie finansowym. Ponadto podkreślić należy, że przyjęta koncepcja systemu kontroli zarządczej zapewniała w sposób racjonalny i rzetelny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. 1501-1580, 1583-1706)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych dysponenta części 85/02, NIK przeprowadziła na próbie 105 zapisów księgowych o łącznej wartości 192 455,8 tys. zł, wylosowanych metodą monetarną[48]. Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalnym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami właściwie ujęto w księgach rachunkowych.

W trakcie kontroli nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że księgi rachunkowe, stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań dysponenta części 85/02 obejmujące zapisy dotyczące dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań prowadzone były niewłaściwie.

(dowód: akta kontroli str. 1755 - 1774)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej badania ksiąg rachunkowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Wniosek

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i nieprawidłowości wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*[49] (dalej: *ustawa o NIK*), wnosi o zapewnienie niezwłocznego publikowania ogłoszeń o udzieleniu zamówień, stosownie do wymagań wynikających z art. 95 ust. 1 *Pzp*.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Delegatury Najwyższej Izby Kontroli we Wrocławiu, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

---

[48] Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

[49] Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

Wrocław, dnia 18 kwietnia 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu

.....
podpis
Barbara Syta

Kontrolerzy
Ryszard Puchała
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Renata Kojro
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

Joanna Marczyk
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Marcin Kaliński
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis